

Gebauer Ernő

E m l é k é v · P é c s · 2 0 1 2

A neves pécsi festőművész, Gebauer Ernő születésének 130., valamint halálának 50. évfordulója kapcsán pécsi civilek, a Káplár László Alapítvány és a Pannon Klassz Közösség Kulturális Klaszter Gebauer Ernő Emlékévet hirdetett a művész születésnapján, 2012. január 17-én.

Gebauer Ernő elsősorban pécsi és dél-dunántúli templomokban készült vallási témájú freskói és seccói révén vált ismertté. Gebauer nem véletlenül kapta „A templomfestő” ragadványnevet. Művészi munkássága azonban a templomfestészetten jóval túlmutat. Világi témájú faliképei pécsi középületekben láthatók. Olajfestményei, linómetszetei, rajzai, könyvborítói és -illusztrációi, valamint bankjegytervei alkotó tevékenységének további fontos elemei. Az 1930-as, 40-es években művészi értékű idegenforgalmi kiadványokban jelentek meg Pécs nevezetességeit ábrázoló művei. Gebauer Ernő alkotásai ma közgyűjtemények és magánszemélyek értékes kincsei.

Az Emlékév szervezői és a megvalósításában közreműködők bíznak abban, hogy az emlékév meghirdetésével nem csak a festészet iránt elkötelezettek, hanem sok-sok pécsi és Pécsre látogató vendég figyelmét sikerül ráirányítani Gebauer Ernő munkásságára; városunk, és régióink, a Dél-Dunántúl különleges művészeti értékeire. Fedezzük fel értékeinket, együtt!

Az emlékév eseményeinek szervezői:

L. Csépanyi Katalin, Komlós Attila, Weinreich László, Márkus István, Bandi András

Életrajz

Gebauer Ernő a stájerországi Hartbergben született, 1882. január 17-én. Édesapja, Gebauer Gusztáv erdőmérnök. Felmenői között több kiváló művész volt a festészet és a zene területén. Édesanyja, Siebenlist Mária nagyváradi születésű volt, Szegeden nevelkedett.

Tanulmányait Grazban kezdte, majd Pécsen tanult. Az érettségi vizsgát a Pécsi Magyar Királyi Állami Főreáliskolában (a mai Széchenyi Gimnáziumban) tette le 1901-ben. Ezt követően Budapesten tanult, a Magyar Királyi Mintarajztanoda és Rajztanárképezde növendékeként. A rajztanári képesítést 1905-ben szerezte meg. Ezután 1910-ig Székely Bertalan tanítványaként a művészeti mesteriskolán folytatta tanulmányait. Mint festőnövendék többször vett részt olaszországi tanulmányúton, a mesteriskola befejezését követően is egy évet tartózkodott Itáliában.

Székely Bertalan igen nagyra értékelte tanítványa kompozíciós érzékét. A mester meglátása végigkísérte Gebauer Ernő egész életét, freskók és seccók sokaságát alkotta. Vallási témájú faliképei és seccói 57, elsősorban pécsi, baranyai és Tolna megyei templomban csodálhatók meg. Világi témájú freskói pécsi közintézmények – többek között a Nagy Lajos Gimnázium, a pécsi belvárosi filmszínházak, továbbá az egykori pécsi „Nagycsemege” (ma étterem) – falain láthatók.

A faliképek mellett olajfestmények, akvarellek is sorra kerültek ki a keze alól. Közel hat évtizedet átívelő munkássága során portrékat, városképeket, tájképeket festett, valamint életképeket alkotott vásári forgatagról, külszíni bányajelenetről, viharról. Az 1960-ban készült, Az Apokalipszis lovasai című alkotása a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában van. A Szépművészeti Múzeum az új magyar képtár számára vásárolta meg egy havas pécsi tájképét. Több alkotását a pécsi Janus Pannonius Múzeum birtokolja.

Grafikai munkássága szintén szerteágazó: tervezett ex libriseket, bélyegeket, könyvborítókat – például Mollinár Gizella (Gebauer Gusztávné – Ernő sógornője) magyar költő, író nő több könyvéhez. Illusztrált pécsi könyveket, egyházi kiadványokat. Az 1925-ös genfi Eszperantó Világkongresszuson részt vett, az erre az alkalomra általa készített eszperantó képeslapok bejárták az egész világot.

A festészet mellett oktatott is. Bár hivatásos pedagógus nem kívánt lenni, életét mégis végigkísérték a tanítványok. 1919-től működtetett festő- és rajziskolát, s még az 1950-es évek végén is számos pécsi fiatal hozzá járt tanulni. Volt, hogy egyszerre három festőiskolát vitt: a városit, a szabolcsi bányászokét és a vasutas festőiskolát. Neves tanítványai: Gádor Emil, Kelle Sándor, Öry József, Vass Bertalan.

Gebauer Ernő élete összeforrt szeretett városával, Péccsel. A város köztisztviselő polgára volt: festőművészi munkája, művészetszervező tevékenysége, oktatói munkája mellett kedves és szerény személye tette népszerűvé. Életében csak három egyesületnek volt tagja: a Mecsek Egyesületnek, az Állatvédő Egyesületnek és a Pécsi Művészkörnek.

80 éves korában, 1962. március 24-én hunyt el Pécsen.

Felhívás

A májusra tervezett emlékkiállítás megvalósításához a pécsi városlakók és gyűjtők segítségét kérik a szervezők. Cél: az alkotások közös kiállításon való bemutatása. Az emlékév szervezői kérik azon magánszemélyek jelentkezését, akik birtokolnak bármilyen, Gebauer Ernőhöz kötődő tárgyat, alkotást, és azt szívesen kölcsönzik az emlékkiállítás idejére, hogy jelezzék ezt az alábbi elérhetőségek egyikén: L. Csépanyi Katalin, Tel.: +36-30/575-3997, E-mail: hethatar@t-online.hu

A Gebauer Ernő Emlékév tervezett eseményei

- *március 19 – április 7., Csorba Győző Megyei - Városi Könyvtár (Tudásközpont):* kiállítás Gebauer Ernő grafikáiból, könyvillusztrációiból, reklámlakátokból
- *március 24., 15:00, Bessenyei u. 2.:* megemlékezés a festőművészről egykori lakóházánál, halálának évfordulóján
- *május 11 – június 17., Dóm múzeum:* kiállítás Gebauer Ernő festményeiből, linómetszeteiből, freskóit bemutató fényképekből, bankjegy tervekből, a művész hagyatékából
- *nyár:* kirándulások Baranyában, városi séta Pécsen: a művész freskóinak megtekintése
- *ősz:* „Élő Gebauer”: beszélgetés-, előadássorozat Gebauer Ernő tanítványaival, személyes ismerőseivel
- *ősz:* Kiállítások Pécsen és Baranyában, Gebauer Ernő munkásságának bemutatása
- *2013. január 12.:* Koszorúzás a Pécsi Köztemetőben a művész sírjánál

Információ az eseményekről,
Gebauer Ernő műveiről sok fényképpel
az Emlékév hivatalos honlapján:

www.gebauer2012.hu

Támogatók

Erdélyiek Klubja Pécs Közhasznú Egyesület, Fény Kft. – Dóm múzeum,
Szabó Tamás építésmérnök,
Illa Gábor szobrász, Pandur József festőművész, művészeti író, ny. főiskolai tanár,
Nőt Béla festőművész, Leidecker Lajos, Irma és Gerhard Olesch